

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚ/ΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 87/2006
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Σ.Α.Τ.Ε.

Α' Τμήματος

Συνεδρίαση της 22 – 2 - 2006

Σύνθεση

Προεδρεύων: Ηλίας Παπαδόπουλος, Νομικός Σύμβουλος, κωλυομένου του Προέδρου του Τμήματος.

Νομικοί Σύμβουλοι: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Φώτιος Τάτσης, Νικηφόρος Κανιούρας, Χρήστος Παπαδόπουλος, Νικόλαος Μουδάτσος.

Εισηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Υπ' αριθ. πρωτ. Δ15/οικ/1221/23-1-2006 έγγραφο της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ 15) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Περίληψη Ερωτήματος: Με το ανωτέρω έγγραφο, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του, τίθενται τα ακόλουθα ερωτήματα:

- α) αν πρέπει να ανακληθούν από τη Διοίκηση ως παράνομες οι βεβαιώσεις Ενημερότητας Πτυχίου, που εκδόθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2005 μέχρι και 7-10-2005, υπέρ της εργοληπτικής επιχείρησης «ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.», επειδή για την έκδοσή τους υποβλήθηκαν ανακριβείς δηλώσεις, ήτοι μη πλήρης κατάλογος με τα έργα της επιχείρησης στα οποία υπήρχε ανεκτέλεστο υπόλοιπο (δεν δηλώθηκε κάποιο έργο που εκτελούσε η επιχείρηση με εργοδότη την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη αα) «βεβαιώση περάτωσης» εργασιών του συγκεκριμένου έργου που εκδόθηκε στις 9-2-2005 από την εργοδότρια ΕΥΔΑΠ) και ββ) συμπληρωματική σύμβαση για την εκτέλεση συμπληρωματικών

εργασιών του υπόψη έργου, η οποία υπογράφηκε στις 10-10-2005, αλλά προηγήθηκε απόφαση ανάθεσης του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. ΑΕ με ημερομηνία 7-7-2005,

β) αν η παραπάνω απόκρυψη κρίσιμων για την έκδοση των βεβαιώσεων Ενημερότητας Πτυχίου εγγράφων αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα υπό την έννοια του π.δ. 278/1999 για την υπαίτια εταιρεία και ποια διαδικασία πρέπει να τηρηθεί για την διωξή της.

Επί των ερωτημάτων που τίθενται, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

A. ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.

Σ.Α.Τ.Ε.

I. Το κρίσιμο νομικό πλαίσιο.

1. Οι κρίσιμες διατάξεις της παρ. 45 του άρθρου 16 του ν. 1418/84, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του άρθρου αυτού με το άρθρο 4 του ν. 2940/01, ορίζουν τα εξής:

«Κάθε εργοληπτική επιχείρηση Μ.Ε.Ε.Π. προκειμένου να αναλάβει την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου δημοσίου έργου, ως ανάδοχος ή ως μέλος αναδόχου κοινοπραξίας ή ως μέλος κατασκευαστικής κοινοπραξίας ή ως αναγνωρισμένος υπεργολάβος, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, πρέπει να μην έχει μέσα σε ολόκληρη τη χώρα, πριν τη συμμετοχή της σε διαγωνισμό, ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημοσίων έργων του δημόσιου τομέα, ανώτερο από τα πιο κάτω όρια:

- για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις μέχρι και την έκτη τάξη, από το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης τους,

- για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις της έβδομης τάξης, από το τετραπλάσιο του μεγέθους "κύκλος εργασιών", όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 33 του άρθρου αυτού και χρησιμοποιείται σαν παρανομαστής του κλάσματος α1 του Τμήματος Α' του Τύπου Κατάταξης ή από το τετραπλάσιο του μέσου όρου του μεγέθους "κύκλος εργασιών", όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 29 περίπτωση α' του άρθρου αυτού, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο...

Ως έργα του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την εφαρμογή του ανωτέρω εδαφίου νοούνται τα έργα που ανατίθενται από τους φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), ανεξαρτήτως αν οι φορείς αυτοί εξαιρέθηκαν του πεδίου εφαρμογής της διάταξης αυτής...»

2. Σ' εκτέλεση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 46 του άρθρου 16 του ν. 1418/84, που αφορά την έκδοση βεβαιώσεων Ενημερότητας Πτυχίου (εφεξής Ε.Π.) ως αποδεικτικού καταλληλότητας των διαγωνιζομένων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων, εκδόθηκε η απόφαση Δ15/οικ/1012/25.6.2003 (ΦΕΚ 882 Β') του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, η οποία ρύθμισε λεπτομερώς τόσο τις διαδικασίες έκδοσης, όσο και τις συνέπειες

της έκδοσης της Ε.Π. Η απόφαση ορίζει στις κρίσιμες για την απάντηση των ερωτημάτων του θέματος διατάξεις της τα εξής:

«ΑΡΘΡΟ 1.

Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. χορηγείται από την αρμόδια Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. "Ενημερότητα Πτυχίου".

Η "Ενημερότητα Πτυχίου", αποτελεί πιστοποιητικό νομιμοποίησης των εργοληπτικών επιχειρήσεων ΜΕΕΠ για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων...

Β. Από την εφαρμογή του συστήματος της "Ενημερότητας Πτυχίου", όλες οι επιχειρήσεις για να αποδείξουν ότι εκπληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις συμμετοχής τους στις δημοπρασίες, προσκομίζουν υποχρεωτικά την "Ενημερότητα Πτυχίου", που υποκαθιστά τα έγγραφα των άρθρων 2, 3 και 4 της παρούσας Απόφασης, τα οποία δεν υποβάλλονται κατά την δημοπρασία.

ΑΡΘΡΟ 4.

Στοιχεία που συνθέτουν την "Ενημερότητα Πτυχίου" για δημοπρασίες όπου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 334/2000, όπως ισχύει:

A. Για την έκδοση της "Ενημερότητας Πτυχίου" Εργοληπτικής Επιχείρησης ΜΕΕΠ για συμμετοχή της σε δημοπρασίες όπου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ.334/2000, όπως ισχύει, η επιχείρηση πρέπει να τεκμηριώσει με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ότι:

1. Η εργοληπτική επιχείρηση...

5. η εταιρεία για την έδρα της και για τα έργα που εκτελεί αυτοτελώς καθώς και για κάθε κοινοπραξία, στην οποία συμμετέχει, για την έδρα της και για τα έργα που εκτελεί, έχει εκπληρώσει τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Βεβαιώσεις Ασφαλιστικής Ενημερότητας)...

7. δεν έχει υπερβεί το ανώτατο όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου (Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν έχει υπό εκτέλεση άλλη εργολαβία που εκτελεί αυτοτελώς ή μέσω κοινοπραξίας εκτός από αυτές τις οποίες έχει δηλώσει, που θα συνοδεύεται και από πίνακα, όπου θα εμφανίζονται όλα τα έργα τα οποία έχει υπό εκτέλεση), με το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο, όπως αποδεικνύεται από τις βεβαιώσεις των αρμόδιων υπηρεσιών για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών και το συνολικό ανεκτέλεστο)...

8. Εκτελεί έντεχνα και εμπρόθεσμα τα έργα που έχει αναλάβει αυτοτελώς ή μέσω κοινοπραξιών (βεβαιώσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την καλή έντεχνη και εμπρόθεσμη κτλ εκτέλεση έργου),

9. ο Νόμιμος Εκπρόσωπος της εταιρείας δεν είναι ένοχος ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή των άρθ.24-29 του Π.Δ.334/2000.

(Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 του Νόμιμου Εκπροσώπου)...

ΑΡΘΡΟ 5.

A. Η μέγιστη χρονική ισχύς της "Ενημερότητας Πτυχίου" δεν θα υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες και θα ισχύει από την ημερομηνία έκδοσης της έως την πρώτη ημερομηνία λήξεως κάποιου από τα δικαιολογητικά που θα περιλαμβάνονται στον υποβληθέντα φάκελο που θα συνοδεύει την αίτηση χορήγησης "Ενημερότητας Πτυχίου"...

Σ.Α.Τ.Ε.

1. οι εργοληπτικές επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν προς την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. Δύνοτη Δ 15 της Γ.Γ.Δ.Ε /Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. την αίτηση χορήγησης και τον πλήρη φάκελο των απαιτούμενων δικαιολογητικών προς αξιολόγηση, τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν την επιθυμητή έναρξη ισχύος....

Γ. Στην περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής των υποβληθέντων στοιχείων που συνθέτουν την "Ενημερότητα Πτυχίου" οι εργοληπτικές επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να ενημερώσουν το αργότερο εντός 5 ημερών την Υπηρεσία Μ.Ε.ΕΠ., προκειμένου να εκδοθεί νέα "Ενημερότητα Πτυχίου"

ΑΡΘΡΟ 7

A. Οι Υπηρεσίες του δημοσίου τομέα που εκτελούν έργα είναι υποχρεωμένες, να διαβιβάζουν δύο φορές επησίως στην Υπηρεσία τήρησης του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και να εκδίδουν για τους ενδιαφερόμενους, βεβαιώσεις ανεκτέλεστου υπόλοιπου εργασιών και εμπρόθεσμης ή μη εκτέλεσης των έργων, σύμφωνα με τις ποιοτικές και άλλες προδιαγραφές και την τήρηση ή μη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ώστε να συνυπολογίζονται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. για την έκδοση της "Ενημερότητας Πτυχίου". Οι βεβαιώσεις αυτές έχουν εξάμηνη ισχύ.

B. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ορίζεται ως η διαφορά του ολικού ποσού της εργολαβικής σύμβασης όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημ/νία σύνταξης του πιστοποιητικού μείον το ολικό ποσό του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης όπως προκύπτει από την τελευταία πιστοποίηση πού έχει συνταχθεί. Συμπεριλαμβάνονται όλες οι εργασίες και τα απρόβλεπτα όχι όμως και η αναθεώρηση, ο Φ.Π.Α και τα τυχόν υλικά πού προσέφερε ο κύριος του έργου)....

Δ. Η βεβαίωση ανεκτέλεστου συντάσσεται σε ειδικό έντυπο πού περιλαμβάνει τα στοιχεία του Φορέα του Έργου τα οικονομικά στοιχεία του έργου (αρχικός προϋπολογισμός, αρχικό ποσό σύμβασης, ποσό συμπληρωματικής σύμβασης, συνολικό ποσό σύμβασης, ποσό τελευταίου εγκεκριμένου λογαριασμού) καθώς και τα στοιχεία της επιχείρησης (Επωνυμία και Αρ. ΜΕΕΠ) το ποσοστό συμμετοχής της (αν πρόκειται για κοινοπραξία) ή το ποσό της σύμβασης (αν πρόκειται για υπεργολαβία) τη συμμετοχή στο έργο (ποσοστό και είδος συμμετοχής ανάδοχος, μέλος κοινοπραξίας ή υπεργολάβος) και το ανεκτέλεστο υπόλοιπο πού αναλογεί στην εργοληπτική επιχείρηση.

E. Η βεβαίωση εμπρόθεσμης ή μη εκτέλεσης του έργου σύμφωνα με τις ποιοτικές και άλλες προδιαγραφές και της τήρησης ή μη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος συντάσσεται σε ειδικό έντυπο πού περιλαμβάνει... Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής οφείλει να συντάσσει και να επιδίδει στις εργοληπτικές επιχειρήσεις τις ανωτέρω βεβαιώσεις μέσω των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών του.

3. Με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3263/2004 (με έναρξη ισχύος την ημερομηνία δημοσίευσής του, δηλαδή την 28-9-2004) αντικαταστάθηκε η εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 46 του άρθρου 16 ν. 1418/84. Στην μεταβατική διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 12 του νόμου αυτού ορίζεται πάντως ότι η ως άνω (υπό 2) υπουργική απόφαση εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την έκδοση νέας. Ήδη εκδόθηκε, κατ' εξουσιοδότηση της νέας

Σ.Α.Τ.Ε.

4

αυτής διάταξης η υπ' αριθ. **Δ15/οικ/24298/28-7-2005** (ΦΕΚ Β' 1105) απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, στις κρίσιμες διατάξεις της οποίας ορίζονται τα ακόλουθα:

«ΑΡΘΡΟ 1

1. Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι γραμμένη στις τάξεις 3^η έως 7^η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) χορηγείται έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου» (εφεξής Ε.Π.), που προσκομίζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων και υποκαθιστά τα έγγραφα του άρθρου 2 της παρούσας, τα οποία δεν ζητούνται από την Διακήρυξη ούτε υποβάλλονται κατά την δημοπρασία...
2. Η Ε.Π. εκδίδεται από την Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ15) της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφεξής καλούμενη «υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.» και ισχύει για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την ημέρα έκδοσής της. Ειδικά τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζονται από τους συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων ιδιαιτέρως και πλέον της Ε.Π., μετά την λήξη του κατά νόμο χρόνου ισχύος τους....

ΑΡΘΡΟ 2

Για την έκδοση της Ε.Π. οι επιχειρήσεις υποβάλλουν σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από τα παρακάτω δικαιολογητικά, εκτός των δικαιολογητικών υπό στοιχείο Β4 (πιστοποιητικά ποινικού μητρώου), που αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία:...

7. Αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας της εταιρείας, των κοινοπραξιών στις οποίες τυχόν συμμετέχει και των έργων εκδιδόμενα από τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (της έδρας της εταιρείας και των κοινοπραξιών και του τόπου εκτέλεσης των έργων – της εταιρείας και των κοινοπραξιών). Η συμμετοχή σε κοινοπραξίες αποδεικνύεται από τον ως άνω πίνακα.

8. Στοιχεία περί μη υπέρβασης του ανώτατου επιπρεπτού ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβιών, που εκτελεί εταιρεία μόνη της ή σε κοινοπραξία, ήτοι:

α) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ότι δεν εκτελεί άλλο έργο (ως μεμονωμένος ανάδοχος ή στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας), εκτός αυτών που περιλαμβάνονται στον υπό στοιχείο β) της παρούσας πίνακα,

β) Πίνακα, υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, που αναφέρει τα εκτελούμενα έργα, με το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο.

γ) Βεβαιώσεις των αρμόδιων φορέων εκτέλεσης για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών που εκτελεί η εταιρεία.

9. Υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης, περί του ότι όλα τα δηλούμενα εκ μέρους της επιχείρησης στοιχεία είναι αληθή.

Γ. Στην Ε.Π. καταχωρούνται από την υπηρεσία, υπό μορφή πίνακα, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών που προσκομίσθηκαν για την έκδοσή της....

- υφίσταται (ή όχι) ασφαλιστική ενημερότητα της επιχείρησης και των Κοινοπραξιών και έργων στα οποία αυτή μετέχει,...

 Σ.Α.Τ.Ε.

- διαπιστώθηκε (ή όχι) υπέρβαση του ανωτάτου ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβιών της επιχείρησης.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Όλες οι υπηρεσίες που εκτελούν δημόσια έργα εκδίδουν, κατόπιν αιτήσεως των αναδόχων εργοληπτικών επιχειρήσεων και μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, βεβαιώσεις για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργασιών των συμβάσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη, οι οποίες υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις για την έκδοση της Ε.Π.

2. Ως ανεκτέλεστο υπόλοιπο θεωρείται η διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού της εργολαβικής σύμβασης, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της βεβαίωσης (υπολογιζόμενου χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ) με το συνολικό ποσό του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης όπως προκύπτει από τον τελευταίο λογαριασμό που έχει υποβληθεί και εγκριθεί (επίσης χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ).

ΑΡΘΡΟ 9

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται:

α) Στις Ενημερόττερες Πτυχίου που θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος της. Αιτήσεις για έκδοση Ε.Π. που θα υποβληθούν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2005 και εντεύθεν, συνοδεύονται από στοιχεία του άρθρου 2 και κρίνονται κατά τις διατάξεις της παρούσας...

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη, γενική ή ειδική.

3. Η ισχύς της αποφάσεως αρχίζει την πρώτη (1^η) Οκτωβρίου 2005.»

4. Στο άρθρο 11 του ν. 1418/84 ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Μετά τη βεβαίωση περάτωσης των εργασιών το έργο παραλαμβάνεται προσωρινά και οριστικά...

2. Οι παραλαβές, προσωρινή και οριστική, γίνονται υποχρεωτικά μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες. Σε περίπτωση που οι προθεσμίες αυτές, που προσδιοίζονται με προεδρικό διάταγμα, περάσουν άπρακτες, οι παραλαβές θεωρούνται ότι συντελέστηκαν αυτοδικαίως και ύστερα από σχετική έγγραφη όχληση του αναδόχου, και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι προβλεπόμενες στην παρ.8 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου πειθαρχικές ποινές. Οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου και εφόσον υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, όπως ειδικότερα ορίζεται με προεδρικό διάταγμα».

5. Συναφώς, στο άρθρο 52 του π.δ. 609/1985 ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη Διευθύνουσα υπηρεσία αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί ο προϊστάμενος της Διευθύνουσας υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση για το χρόνο περάτωσης των εργασιών (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Η βεβαίωση αυτή δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του διατάγματος αυτού. Την έκδοση της

Σ.Α.Τ.Ε.

βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα....2...3...»

6. Στο άρθρο 8 του ν. 1418/84 (με τίτλο αυξομειώσεις εργασιών, νέες εργασίες) ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Το έργο εκτελείται σύμφωνα με τη σύμβαση και τα τεύχη και σχέδια που τη συνοδεύουν. Αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν, κατά την εκτέλεση του έργου, αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α'), συνάπτεται σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου. Για τον καθορισμό των νέων τιμών μονάδας των συμπληρωματικών εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 του Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης. Στο ως άνω ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή συντάξεως τυχόν μελετών για τις συμπληρωματικές εργασίες του έργου. Οι συμπληρωματικές εργασίες παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης.

2... 3. Σε κάθε περίπτωση οι εργασίες της εργολαβίας μπορεί να μειωθούν χωρίς καμία αποζημίωση του ανάδοχου σε έκταση που δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα τέταρτο του συνολικού συμβατικού ποσού. Σε περίπτωση μεγαλύτερης μείωσης των εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9.

4...5...»

Σ.Α.Τ.Ε.

7. Συναφώς στο άρθρο 43 του π.δ. 609/85, ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Ο φορέας κατασκευής του έργου έχει το δικαίωμα, κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, να αναθέτει την εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ Α' 23), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου τέταρτου του Ν. 2372/1996 (ΦΕΚ Α' 29). Για την εκτέλεση των ανωτέρω συμπληρωματικών εργασιών απαιτείται η σύναψη σύμβασης. 2...3...4...»

5. Οι συγκριτικοί πίνακες και τα πρωτόκολλα κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη Διευθύνουσα υπηρεσία και υπογράφονται από τον ανάδοχο ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο συγκριτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη δικαιούται να υποβάλει ένσταση. Ο συγκριτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα νέων τιμών "με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου" εγκρίνονται από την Προϊσταμένη Αρχή στην οποία διαβιβάζονται μαζί με την τυχόν ένσταση του αναδόχου, απιολογική έκθεση για την ανάγκη των τροποποιήσεων, τον τρόπο κανονισμού των τιμών

και κάθε σχετική πληροφορία. Αν έχει υποβληθεί ένσταση διατυπώνεται και η γνώμη της Διευθύνουσας υπηρεσίας στο περιεχόμενο της ένστασης αυτής. Μετά την έγκριση του συγκριτικού πίνακα ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της τυχόν διαφοράς.

8. Στην παρ. 6 του άρθρου 15 ν. 1418/84, όπως ισχύει, ορίζεται ότι

«Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις... υπόκεινται σε πειθαρχικό έλεγχο για κάθε υπαίτια αθέτηση των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων έναντι του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου, καθώς και για κάθε συμπεριφορά ασυμβίβαστη προς την εργολαβική τους ιδιότητα και για χρήση της βεβαιώσεως χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις...»

Σ' εκτέλεση σχετικής εξουσιοδότησης που παρέχεται με την ίδια παράγραφο, εκδόθηκε το **π.δ. 278/99 (ΦΕΚ 232 Α')**. Στη διάταξη της **παρ. 2 του άρθρου 1** ορίζονται τα ακόλουθα:

«Ο πειθαρχικός έλεγχος ασκείται... για κάθε συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την εργολαβική τους ιδιότητα και ιδίως για χρήση της εργολαβικής βεβαιώσης ΜΕΕΠ χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις... ψευδή δήλωση προς τον κύριο του έργου όταν αυτή απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις ... και κάθε άλλη παράβαση των υποχρεώσεων του αναδόχου των προβλεπομένων από την περί δημοσίων έργων νομοθεσία».

II. Ερμηνεία των διατάξεων.

Σ.Α.Τ.Ε.

1. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτουν τα ακόλουθα:

- α) Η βεβαίωση «Ενημερότητας Πτυχίου» αποτελεί διοικητική πράξη που εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων του ΥΠΕΧΩΔΕ και αποτελεί διαπιστωτικό έγγραφο της συνδρομής κάποιων (όχι όλων) από τις προϋποθέσεις επαγγελματικής καταλληλότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων. Επιτρέπει τη συμμετοχή της εργοληπτικής επιχείρησης στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων έργων και, κατά τη διάρκεια ισχύος της, υποκαθιστά τα δικαιολογητικά τα οποία προσκομίσθηκαν για την έκδοσή της. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις των διαγωνιζομένων που δεν είναι εφοδιασμένοι με Ενημερότητα Πτυχίου (ήτοι των εργοληπτικών επιχειρήσεων με πτυχίο Μ.Ε.ΕΠ. 2^η τάξης και κάτω), η μη προσκόμιση στο διαγωνισμό οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην Ενημερότητα Πτυχίου έχει κατ' αρχήν (επιφυλασσομένων των όρων της διακήρυξης) ως συνέπεια τον αποκλεισμό του υποψηφίου, συνέπεια που δεν μπορεί να αποτραπεί με την καθυστερημένη προσκόμιση των δικαιολογητικών αυτών (βλέπετε σχετικά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3 ν. 3263/04 που ορίζει επί λέξει ότι «Η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προβλέπονται στη διακήρυξη καθιστά την προσφορά απαράδεκτη»). Από τα παραπάνω προκύπτει η σπουδαιότητα του θεσμού της Ενημερότητας Πτυχίου, η οποία αποτελεί σοβαρή απλούστευση των διαδικασιών ανάθεσης, καθώς και η σοβαρή ανάγκη διαφύλαξης της αξιοπιστίας της, η οποία αποτελεί λόγο δημοσίου συμφέροντος, δεδομένου

ότι διακυβεύεται η διαφάνεια των διαδικασιών και η ίση μεταχείριση των διαγωνιζομένων, αν υποτεθεί ότι η διοίκηση διαβεβαιώνει ανακριβώς την καταληλότητα των διαγωνιζομένων.

β) Η ψευδής δήλωση του ανεκτελέστου υπολοίπου των έργων, υπό την έννοια της υποβολής ψευδούς υπεύθυνης δηλώσεως περί των έργων που εκτελεί ο υποψήφιος είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος κοινοπραξίας, έχει ως αποτέλεσμα την παραβίαση των κανόνων έκδοσης της Ε.Π. (τόσο κατά την ισχύουσα μέχρι τις 30-9-2005 απόφαση Δ15/οικ/1012/25.6.2003 του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, όσο και κατά την ισχύουσα έκτοτε Δ15/οικ/24298/28-7-2005) και μάλιστα πολλαπλά. Καταρχάς υφίσταται ψευδής υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης περί των έργων που εκτελεί και που περιλαμβάνονται στον συνοδευτικό κατάλογο έργων, ενώ παράλληλα δεν υφίσταται δήλωση περί της καλής και έντεχνης εκτέλεσης του έργου αυτού και τέλος τα αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας (που εκδίδονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς - IKA κ.λ.π. - που εδρεύουν στον τόπο της εκτέλεσης των έργων) είναι ελλιπή, αφού για το συγκεκριμένο έργο που δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα εκτελούμενων έργων δεν προσκομίζεται ασφαλιστική ενημερότητα. Συνεπεία των παραβάσεων αυτών η διοίκητική πράξη της Ενημερότητας Πτυχίου είναι παράνομη και παρέχει στη διοίκηση τη δυνατότητα να ανακαλέσει την εκδοθείσα με τον τρόπο αυτόν Ε.Π. Μάλιστα, επειδή συντρέχει σοβαρό δημόσιο συμφέρον, λόγω της πρόδηλης ανάγκης αξιοπιστίας του εγγράφου της Ενημερότητας, η Διοίκηση οφείλει να ανακαλέσει την βεβαίωση αυτή, όπως συνάγεται από τη φύση και την αποστολή της Ε.Π. και όλο το πλέγμα των διατάξεων που τη διέπουν.

γ) Όσον αφορά την **έννοια του ανεκτελέστου μέρους** της σύμβασης:

Το ανεκτέλεστο μέρος της σύμβασης ορίζεται με την απόφαση **Δ15/οικ/1012/25.6.2003** του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, ως «η διαφορά του ολικού ποσού της εργολαβικής σύμβασης όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημ/νία σύνταξης του πιστοποιητικού μείον το ολικό ποσό του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης όπως προκύπτει από την τελευταία πιστοποίηση πού έχει συνταχθεί. Συμπεριλαμβάνονται όλες οι εργασίες και τα απρόβλεπτα όχι όμως και η αναθεώρηση, ο Φ.Π.Α και τα τυχόν υλικά πού προσέφερε ο κύριος του έργου)...» (**άρθρο 7Β**),

Εξ άλλου η απόφαση **Δ15/οικ/24298/28-7-2005** του ίδιου Υπουργού το ορίζει αντίστοιχα ως «διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού της εργολαβικής σύμβασης, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της βεβαίωσης (υπολογιζομένου χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ) με το συνολικό ποσό του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης όπως προκύπτει από τον τελευταίο λογαριασμό πού έχει υποβληθεί και εγκριθεί (επίσης χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ)» (**άρθρο 4 παρ. 2**).

Σ.Α.Τ.Ε.

Προκύπτει συνεπώς ταυτόσημη στις δύο περιπτώσεις έννοια του ανεκτέλεστου μέρους ως διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού της σύμβασης και του εκτελεσθέντος.

Ως **συνολικό ποσό** της σύμβασης ορίζεται το ποσό αυτής όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημέρα έκδοσης της βεβαίωσης (ήτοι το ποσό της αρχικής σύμβασης, στο οποίο συνυπολογίζονται οι τυχόν αυξομειώσεις, είτε λόγω σύναψης συμπληρωματικών συμβάσεων, είτε λόγω μείωσης του ποσού κατά το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 1418/84, είτε κατ' άλλο νόμιμο τρόπο, όπως διάλυση εν μέρει της συμβάσεως).

Ως **εκτελεσμένο μέρος** της σύμβασης νοείται αυτό που αντιστοιχεί στο εκτελεσθένταν και επιπλέον εκκαθαρισθένταν μέρος της σύμβασης (ως εκκαθάριση εννοείται η επιμέτρηση των εργασιών που εκτελέσθηκαν και η υποβολή και έγκριση του τελευταίου λογαριασμού).

δ) Το ανεκτέλεστο μέρος της σύμβασης **βεβαιώνεται από ταν εργοδότη**, αποτελεί λογιστική διαφορά (αφού πρόκειται όχι για διαφορά ποσοτήτων εργασιών, αλλά για διαφορά χρηματικών ποσών) και φυσιολογικά μηδενίζεται όταν το έργο αποπερατωθεί, δηλαδή συνταχθεί η βεβαίωση περαιώσης και επακολουθήσει η έγκριση του Λογαριασμού που θα υποβληθεί για τις τελευταίες εργασίες της σύμβασης. Τονίζεται ωστόσο ότι οι δύο ως άνω αποφάσεις δεν αναφέρουν ρητώς ότι με την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης του έργου μηδενίζεται οπωσδήποτε και το ανεκτέλεστο, αντίθετα με την παλαιότερα ισχύσασα επί του θέματος απόφαση ΕΔ 2^ο/01/27/Φ.Ν. 294/18-3-1985 του Υπουργού Δημοσίων Έργων, η οποία ρητώς όριζε στην παρ. 4 περ. α) του άρθρου 5 ότι «ως εργολαβία υπό εκτέλεση θεωρείται αυτή για την οποία έχει κοινοποιηθεί η έγκριση του αποτελέσματος του διαγωνισμού ή της ανάθεσης και δεν έχει ακόμα συνταχθεί η βεβαίωση αποπεράτωσης.» Τίθεται συνεπώς ζήτημα ερμηνείας, αν εξακολουθεί και μετά τις νέες αποφάσεις περί ανεκτελέστου να ισχύει η αρχή ότι δεν νοείται ανεκτέλεστο τμήμα έργου μετά την περαιώσή του, ή αν αντιθέτως για το μηδενισμό του ανεκτελέστου απαιτείται η συνολική εκκαθάριση της σύμβασης. Πρέπει εν προκειμένω να σημειωθεί ότι κατά τη διάταξη του άρθρου **40 παρ. 9 του π.δ. 609/85**, η εκκαθάριση του όλου έργου πραγματοποιείται μόνο μετά την οριστική παραλαβή του, δεδομένου ότι κατά τις ρητές διατάξεις της παραγράφου αυτής, μετά την προσωρινή μεν παραλαβή συντάσσεται ο «προτελικός λογαριασμός» μετά δε την οριστική παραλαβή ο «τελικός λογαριασμός». Εν όψει των ανωτέρω η ερμηνεία ότι για το μηδενισμό του ανεκτελέστου τμήματος απαιτείται η οριστική παραλαβή του έργου αντιβαίνει στο σκοπό του νόμου, ο οποίος ρητώς αναφέρεται σε «ανεκτέλεστο» τμήμα έργου, που σημαίνει προδήλως έργο που δεν εκτελέσθηκε (και όχι που δεν εκκαθαρίσθηκε). Η έννοια του «ανεκτελέστου μέρους εργολαβιών» που συνάδει τόσο με το σκοπό, όσο και τη διατύπωση των διατάξεων του νόμου έχει συνεπώς την πρόδηλη έννοια ότι δεν υφίσταται

ανεκτέλεστο τμήμα του έργου μετά την βεβαιωμένη «περαίωση του έργου», αφού ακριβώς η περαίωση σηματοδοτεί το τέλος της περιόδου εκτέλεσης του έργου.

ε) Από τις διατάξεις του **άρθρου 52 του π.δ. 609/85** προκύπτει ότι η περαίωση των εργασιών στη σύμβαση του έργου βεβαιώνεται με πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία μπορεί να αφορά είτε τη συνολική (κατά κανόνα) είτε και την τμηματική περαίωση, όταν πρόκειται να γίνει αυτοτελής χρήση των αποπερατωμένων τμημάτων, κατά το άρθρο 56 του π.δ. 609/85.

στ) Ο κύριος του έργου μπορεί να μειώσει τις εργασίες του έργου μέχρι το $\frac{1}{4}$ αυτών, χωρίς αποζημίωση του αναδόχου (άρθρο 8 παρ. 3 ν. 1418/84). Η μείωση αυτή θεωρείται ως μερική διάλυση της σύμβασης (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1418/84). Η διαδικασία διάλυσης της σύμβασης ρυθμίζεται στο άρθρο 48 παρ. 1 του π.δ. 609/85, όπου ορίζεται ότι απαιτείται δικαιοποίηση στον ανάδοχο σχετικής διαταγής του φορέα κατασκευής. Με βάση την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αναγνωρίζεται ότι οι αναφερόμενες στο νόμο τυπικές διοικητικές πράξεις της διαδικασίας εκτέλεσης του έργου μπορούν να προκύπτουν και έμμεσα ή ακόμα και σιωπηρά (πρβλ. λ.χ. ΣΤΕ 1239/98, ΔιΔικ 12, 611, που κρίνει ότι ακόμα κι αν δεν έχει διθεί γραπτή εκ μέρους της υπηρεσίας εντολή στον ανάδοχο για την τροποποίηση της μελέτης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2, η διαδικασία τροποποίησής της επικυρώνεται εκ των υστέρων αναδρομικά εφόσον η Π.Α. εγκρίνει τελικώς την υποβληθείσα μελέτη και ακόμα ΣΤΕ 3307/2005, η οποία ^{ότι} νομιμοποιούνται αναδρομικά με την έγκριση του Συγκριτικού Πίνακα νέες εργασίες οι οποίες εκτελέσθηκαν ήδη, έστω και χωρίς γραπτή εντολή της υπηρεσίας και ακόμα χωρίς να έχουν χαρακτηρισθεί επείγουσες κατά το άρθρο 44 του π.δ. 609/85). Συνεπώς η αναφορά σε Βεβαίωση Περαίωσης εργασιών, ότι εκτελέσθηκαν οι εργασίες της σύμβασης εξαιρέσει ενός μικρού μέρους αυτών που δεν θα εκτελεσθούν τελικά (ως μη απαραίτητες για την ολοκλήρωση του έργου) εκλαμβάνεται προδήλως ως εντολή προς τον ανάδοχο για διάλυση της σύμβασης, όσον αφορά τις υπολειπόμενες εργασίες και υποκαθιστά νόμιμα την πανηγυρική εντολή της παρ. 1 του άρθρου 48 π.δ. 609/85.

η) Η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης για την εκτέλεση νέων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1418/84, επέρχεται με την υπογραφή της, όπως προκύπτει από τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου αυτής που ορίζει ότι «ή εκτέλεση των συμπληρωματικών εργασιών είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο του έργου και προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση ανάθεσης των συμπληρωματικών εργασιών, απαιτείται γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου». Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει εξ αντιδιαστολής από τη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 1 του π.δ. 609/85 που ορίζει (2^ο εδάφιο)

Σ.Α.Τ.Ε.

ότι «Όταν πρόκειται για σύμβαση που καταρτίζεται ύστερα από δημοπρασία, το έγγραφο της σύμβασης έχει αποδεικτικό και όχι συστατικό χαρακτήρα».

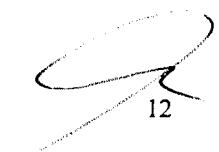
2. Μεταξύ των λόγων για τους οποίους μπορεί να κινηθεί κατά των εργοληπτικών επιχειρήσεων η πειθαρχική διαδικασία του π.δ. 278/99, είναι και κάθε συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την εργολαβική ιδιότητα και ιδίως η χρήση της εργολαβικής βεβαιώσης ΜΕΕΠ χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, η ψευδής δήλωση προς τον κύριο του έργου όταν αυτή απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις και κάθε άλλη παράβαση των υποχρεώσεων του αναδόχου των προβλεπομένων από την περί δημοσίων έργων νομοθεσία (άρθρο 1 π.δ. 278/99). Η μη υποβολή στοιχείων που απαιτούνται για την έκδοση της Ε.Π. και η ανακριβής υπεύθυνη δήλωση περί των εκτελούμενων έργων, μπορούν αντικειμενικά να υπαχθούν στην παραπάνω διάταξη και να θεωρηθούν ως πειθαρχικό αδίκημα. Η ύπαρξη ή μη υπαιτιότητας και δη πρόθεσης κ.λ.π., η βαρύτητα του αδικήματος εφόσον διαπιστωθεί καθώς και η επιβλητέα ποινή θα κριθεί κατά την πειθαρχική διαδικασία, εκφεύγει δε της αρμοδιότητας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Β. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ.

Σ.Α.Τ.Ε.

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία και έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η εργοληπτική επιχείρηση του Μ.Ε.ΕΠ. με την επωνυμία «ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.» είναι υποχρεωμένη ως εκ της τάξεώς της να κατέχει και να χρησιμοποιεί στους διαγωνισμούς των έργων Ενημερότητα Πτυχίου.
2. Η επιχείρηση αυτή ανέλαβε, υποκαθιστώντας (κατά τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 6 του ν. 1418/84 και 51 του π.δ. 609/85) την εταιρεία «ΝΙΚΟΣ ΚΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΤΕΕ», την εκτέλεση του έργου με τον τίτλο Ε-689 «Κατασκευή μικρού Υδροηλεκτρικού Έργου στη Θέση Κιθαιρώνα» με εργοδότη και κύριο του έργου την «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Α.Ε.» (ΕΥΔΑΠ ΑΕ).
3. Για το έργο αυτό δεν προσκομίσθηκαν ποτέ οι απαραίτητες βεβαιώσεις ανεκτελέστου τμήματος στην αρμόδια υπηρεσία, η οποία κατά τον τρόπο αυτό εξέδωσε βεβαιώσεις Ενημερότητας Πτυχίου υπέρ της εταιρείας κατά παράβαση των ισχυόντων κανόνων δικαίου (ψευδής δήλωση εκπροσώπου, ελλιπής πίνακας έργων, ελλιπή αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας). Η μόνη βεβαιώση ανεκτελέστου τμήματος του έργου αυτού που περιήλθε στην υπηρεσία τήρησης του Μητρώου Ε.ΕΠ. φέρει ημερομηνία 13.10.2005 και βεβαιώνει ότι το έργο αναλήφθηκε από την εταιρεία ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ στις 9.8.2004 και έκτοτε εκτελείται, απομένει δε ανεκτέλεστο τμήμα 524.078,29 ΕΥΡΩ.

4. Ιδιαίτερο ζήτημα γεννάται σχετικά με τις βεβαιώσεις Ενημερότητας Πτυχίου για τις οποίες υποβλήθηκαν δικαιολογητικά μετά την 9-2-2005, διότι την ημερομηνία αυτή, η εργοδότρια του συγκεκριμένου έργου ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξέδωσε «Βεβαίωση Περαίωσης» εργασιών του συγκεκριμένου έργου, την οποία υπογράφει ο Προϊστάμενος της Δ/νουσας Υπηρεσίας και στην οποία επί λέξει αναφέρεται ότι «όλες οι εργασίες της εργολαβίας E-689 «κατασκευή μικρού υδροηλεκτρικού έργου στη θέση Κιθαιρώνα», περατώθηκαν εμπρόθεσμα στις 31-1-2005, πλην της ολοκληρωτικής συνδέσεως με το κανάλι του Μόρνου, η οποία δεν εκτελέστηκε λόγω προβλημάτων υδροδότησης της ΕΥΔΑΠ χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου-εκκρεμεί σχετική εισήγηση στο Δ.Σ. /ΕΥΔΑΠ, για έγκριση προσθέτων υπερσυμβατικών εργασιών». Σε έγγραφο της ίδιας εργοδότριας εταιρείας με ημερομηνία 23.12.2005 επεξηγείται ότι η απομένουσα εργασία ήταν αδύνατο να γίνει, γι' αυτό και δεν θεωρήθηκε ανεκτέλεστη υποχρέωση του Αναδόχου κωλύουσα την έκδοση της βεβαίωσης, ότι είχαν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες και εκκρεμούσε στο ΔΣ της εταιρείας εισήγηση για έγκριση προσθέτων εργασιών, ότι η έγκριση για την ανάθεση δόθηκε στις 7-7-2005 και ότι η σχετική 2^η Συμπληρωματική Σύμβαση υπογράφηκε στις 10-10-2005, εκδόθηκε δε στις 13-10-2005 σχετική βεβαίωση ανεκτέλεστου. Σημειώνεται πάντως ότι και μετά την κατά τα ανωτέρω «περαίωση του έργου» συντάχθηκαν λογαριασμοί και εγκρίθηκαν οι αντίστοιχες πιστοποιήσεις.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Σ.Α.Τ.Ε.

1. Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτουν, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του τμήματος, τα ακόλουθα συμπεράσματα, που αποτελούν και τις προσήκουσες απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν:

1. Η εκδοθείσα ως άνω Βεβαίωση Περαίωσης της 9^{ης}-2-2005, ερμηνευόμενη κατά το περιεχόμενό της, αποτελεί έμμεσα «εντολή» προς την ανάδοχο για την μη εκτέλεση των υπολειπομένων εργασιών της αρχικής σύμβασης, οι οποίες κατά την εργοδότρια Ε.Υ.Δ.Α.Π. ΑΕ δεν μπορούσαν να εκτελεσθούν, για λόγους που δεν οφείλονταν στην ανάδοχο και ταυτόχρονα, η Βεβαίωση αυτή, διαπιστώνει την περαίωση όλων των (υπολοίπων) εργασιών της αρχικής σύμβασης, στις 31-1-2005. Συνεπώς η ανάδοχος δεν είχε πλέον υποχρέωση δήλωσης ανεκτέλεστου τμήματος για το έργο αυτό και στο εξής, ήτοι μετά την 31^η Ιανουαρίου 2005, οι Ενημερότητες Πτυχίου που εκδόθηκαν στο όνομά της δεν κρίνονται παράνομες, διότι δεν υφίστατο ανεκτέλεστο τμήμα στο έργο αυτό. Η έγκριση πιστοποιήσεων και μετά την προαναφερόμενη ημερομηνία περαίωσης του έργου, σύμφωνα με τα προλεχθέντα, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως ύπαρξη ανεκτέλεστου τμήματος έργου και

συνεπώς δεν αρκεί για να καταστήσει παράνομες τις βεβαιώσεις Ενημερότητας Πτυχίου που εκδόθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή.

2. Ανεκτέλεστο τμήμα στο υπόψη έργο υφίσταται και πάλι μετά την 10-10-2005, οπότε υπογράφηκε και άρχισε να ισχύει η 2^η Συμπληρωματική Σύμβαση. Συνεπώς, εφόσον μετά την ημερομηνία αυτή υποβλήθηκαν δικαιολογητικά για την έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου της εταιρείας αυτής, χωρίς να δηλωθεί το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της συμπληρωματικής σύμβασης, οι τυχόν εκδοθείσες βεβαιώσεις είναι παράνομες και πρέπει να ανακληθούν.

3. Τέλος η υποβολή ανακριβών δηλώσεων περί του ανεκτελέστου τμήματος των έργων αποτελεί αντικειμενικώς λόγο, για τον οποίο μπορεί να κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία που περιγράφεται στο π.δ. 278/99. Περαιτέρω η απάντηση σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί για την κίνηση και διεκπεραίωση της πειθαρχικής δίωξης παρέχεται από τις διατάξεις του π.δ. 278/99, ως προς τις οποίες δεν υποβάλλεται συγκεκριμένο ερώτημα.

Αθήνα 8 - 3 - 2006

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Σ.Α.Τ.Ε.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΚΙΔΗΣ

ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΝΣΚ